

การไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในพื้นที่ดำเนินการ ของจังหวัดเชียงใหม่

ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประชาชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพทางการเกษตรและรับจ้าง ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้มีฐานะค่อนข้างยากจนและมีรายได้ไม่แน่นอนและยังเป็นกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาจึงทำให้กลุ่มคนดังกล่าวถูกเอารัดเอาเปรียบจากกลุ่มผู้แสวงหาผลประโยชน์อยู่ตลอดเวลา การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาได้พยายามที่จะขยายอุตสาหกรรมออกสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น จึงส่งผลให้พื้นที่ในชนบทบางแห่งต้องกลายเป็นชุมชนอุตสาหกรรมและมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากท้องถิ่น เช่น มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือมีการใช้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีฝีมือและมีศักยภาพในท้องถิ่นเพื่อในด้านต่างๆของกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจเหนือกว่ากลุ่มคนในท้องถิ่น ดังนั้นคนในท้องถิ่นจึงเป็นเพียงผู้ผลิตรายเล็กเท่านั้นและขาดการรวมตัวกัน จึงไม่สามารถที่จะรักษาอาชีพที่ตนมีความถนัดไว้ได้ หรือบางรายที่พยายามจะรักษาอาชีพของตนเองไว้ส่วนใหญ่มักจะประสบกับปัญหาต่าง ๆ ในการปรับกระบวนการผลิตเพื่อให้แข่งกับโรงงานอุตสาหกรรมให้ได้ ปัญหาดังกล่าว เช่น ปัญหาหนี้สินเพิ่มมากขึ้นเพราะต้องกู้ยืมเงินจากนายทุนที่ต้องเสียอัตราดอกเบี้ยสูงมากซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในระบบประมาณ 2-5 เท่าตัว จึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นโดยไม่จำเป็น บางรายไม่สามารถกู้ยืมเงินได้ก็ไม่มีโอกาสที่จะประกอบอาชีพที่ตนถนัดได้อีกต่อไป จน

ในที่สุดจะก่อให้เกิดปัญหาอาชีพที่ประกอบกันมาช้านานในท้องถิ่นต้องสูญหายไป ยิ่งในปัจจุบันสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังประสบปัญหาวิกฤตอย่างรุนแรงจะยิ่งส่งผลให้ขาดแคลนเงินทุนที่จะนำมาประกอบอาชีพ

อย่างไรก็ตามถึงแม้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่ผ่านมาจะมุ่งเน้นการพัฒนาเมืองเป็นหลักก็ตาม แต่การพัฒนาชนบทของไทยก็ยังไม่มีความจำเป็นอยู่และจะละเลยเสียมิได้เพราะประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังอาศัยอยู่ในชนบท หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาชนบทโดยตรงมีอยู่ด้วยกัน 4 กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการ และอีก 3 กระทรวงรองได้แก่ กระทรวงพาณิชย์กระทรวงแรงงาน และกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งแต่ละกระทรวงจะมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยจะมีการมีการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาชนบท ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในชนบทไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเด็ก การพัฒนาเยาวชน การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพสตรี การพัฒนาผู้นำท้องถิ่น การพัฒนาสังคม การพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเศรษฐกิจ

การพัฒนาเศรษฐกิจชนบทที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน ประกอบไปด้วยการพัฒนาอาชีพและรายได้ และการพัฒนาเงินทุน

ท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชนมีเจ้าหน้าที่ประจำตำบลที่คอยให้การแนะนำส่งเสริมการประกอบอาชีพที่เหมาะสมตามสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ เช่นส่งเสริมอาชีพทอผ้าพื้นเมือง อาชีพเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ อาชีพหัตถกรรมจักสาน และอาชีพอื่น ๆ ส่วนในด้านการพัฒนาเงินทุนท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมให้ประชาชนที่อยู่ในชนบทรู้จักเก็บออมเงินที่อยู่ในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความสำคัญของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะเห็นได้ว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้เริ่มก่อตั้งครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2517 จำนวน 2 กลุ่ม คือที่ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และที่ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล มีจำนวนสมาชิก 394 คน เงินสัจจะสะสมทั้งหมด 137,000 บาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 จำนวนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของทั้งประเทศได้เพิ่มเป็น 3,411 กลุ่มกระจายทั่ว 72 จังหวัดมีจำนวนสมาชิก 196,404 คน เงินสัจจะสะสมทั้งหมด 142.83 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ได้เพิ่มเป็น 10,633 กลุ่มกระจายทั่ว 75 จังหวัด มีจำนวนสมาชิกเพิ่มเป็น 847,862 คน และเงินสัจจะสะสมทั้งหมด 1,601.29 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2541 ได้เพิ่มเป็น 17,728 กลุ่มกระจายทั่ว 75 จังหวัด มีจำนวนสมาชิกเพิ่มเป็น 1,340,856 คน และเงินสัจจะสะสมทั้งหมด 3,107.42 ล้านบาท

จากตัวเลขเงินสัจจะสะสม 3,107.42 ล้านบาทในปี 2541 เป็นเงินที่ประชาชนในชนบททั่วประเทศได้เก็บออมในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยที่เงินออมของแต่ละกลุ่มส่วนหนึ่งจะนำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารออมสิน แล้วแต่ละสะดวก และที่เหลืออีกส่วนหนึ่งจะให้สมาชิก

กู้ยืมไปเพื่อลงทุนประกอบอาชีพต่าง ๆ เมื่อพิจารณาจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในประเทศไทยมีถึง 68,679 หมู่บ้านของ 75 จังหวัดไม่รวมกรุงเทพฯ (กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง , 2542) แต่จำนวนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีเพียง 17,728 (โดยปกติกลุ่มออมทรัพย์จะมีหมู่บ้านละกลุ่มเท่านั้น) หรือคิดเป็นร้อยละ 25.81 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดใน 75 จังหวัดที่ไม่รวมกรุงเทพฯ นั่นคือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตยังมีโอกาสที่จะขยายต่อไปได้อีกมาก หากมีการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป และจำนวนเงินสัจจะหรือเงินที่ประชาชนในชนบทเก็บออมก็มีโอกาสที่จะเพิ่มขึ้นมากกว่านี้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาและการออมเงินของประเทศ

ในการศึกษาค้นครั้งนี้จะชี้ให้เห็นว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่อิทธิพลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ผ่านมามีปัญหาอะไรบ้าง และแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาถึงโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการ
- 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

3. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1) ทำให้ทราบถึงโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตพื้นที่ศึกษา

2) ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่การดำเนินงานไม่ยอมรับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

3) ทำให้ทราบถึงปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและขยายฐานการดำเนินงานในโอกาสต่อไปอันจะเป็น

ประโยชน์ต่อการออมเงินของประชาชนในชนบทและเป็นการเพิ่มเงินทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพของประชาชนในชนบท

4. ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่ดำเนินการของจังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้จะศึกษาในพื้นที่ 3 อำเภอได้แก่ อำเภอดอยสะเก็ด กิ่งอำเภอม่อน และ อำเภอสารภี โดยที่อำเภอดอยสะเก็ดจะเก็บข้อมูลตัวอย่างจากสมาชิกกลุ่มฯ และผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มในจำนวน 5 กลุ่มจากทั้งหมด 18 กลุ่ม ในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอม่อนจะเก็บข้อมูลตัวอย่างจากสมาชิกกลุ่มฯ และผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มในจำนวน 4 กลุ่มจากทั้งหมด 17 กลุ่ม และในเขตพื้นที่อำเภอสารภีจะเก็บข้อมูลตัวอย่างจากสมาชิกกลุ่มฯ และผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มในจำนวน 6 กลุ่มจากทั้งหมด 31 กลุ่ม

5. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)** เป็นข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยการสัมภาษณ์ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ จำนวน 15 กลุ่ม โดยพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ภายในกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่เป็นตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างครัวเรือนที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 276 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจำนวน 235 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 511 ตัวอย่าง ในส่วนของปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะสอบถามจากกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ในแต่ละกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)** จะรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ จากที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้จะแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ ในส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตพื้นที่ดำเนินการ และส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์สภาพ

ทั่วไปและปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต ซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์โอกาสที่จะขยายการดำเนินงาน ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การวิเคราะห์ถึงโอกาสที่จะขยายการดำเนินงาน
ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในที่นี้จะวิเคราะห์

ออกมาในรูปของค่าร้อยละ ซึ่งสามารถพิจารณาได้
เป็น 2 กรณี

กรณีที่ 1 เป็นการพิจารณาถึงโอกาสที่จะ
ขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ให้เต็มทุกครัวเรือนในหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต ดังสมการต่อไปนี้

$$PV = \left[1 - \left(\frac{\sum_{i=1}^{15} NHS_i}{\sum_{i=1}^{15} NH_i} \right) \right] \times 100 \quad \dots\dots\dots(1)$$

โดยที่

- PV = โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้เต็ม
ทุกครัวเรือนในหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- NHS_i = จำนวนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของหมู่บ้านที่
i (ครัวเรือน) โดยที่ $i = 1, 2, 3, \dots, 15$
- NH_i = จำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้านที่ i (ครัวเรือน)

กรณีที่ 2 เป็นการพิจารณาถึง
โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์

เพื่อการผลิตให้เต็มทุกหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่
ดังสมการต่อไปนี้

$$PP = \left[1 - \left(\frac{\sum_{i=1}^{24} NVS_i}{\sum_{i=1}^{24} NV_i} \right) \right] \times 100 \quad \dots\dots\dots(2)$$

โดยที่

- PP = โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ให้เต็มทุกหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่
- NVS_i = จำนวนหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์ของอำเภอที่ i
โดยที่ $i = 1, 2, 3, \dots, 24$
- NV_i = จำนวนหมู่บ้านทั้งหมดของอำเภอที่ i

6.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การวิเคราะห์ข้อมูลในกรณีที่ตัวแปรตามมีค่าเป็น 0, 1 เช่น ในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับหรือการไม่ยอมรับใด ๆ หรือในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดให้สิ่งใด ๆ ประสบความสำเร็จ การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวด้วยวิธีการสมการถดถอยแบบกำลังสองต่ำที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) เป็นวิธีการทำนายที่ถูกต้องเพราะค่าทำนาย (predicted value) ของตัวแปรตามที่ได้จากสมการนี้มีโอกาสที่จะมีค่าต่ำกว่า 0 และเกินกว่า 1 แต่วิธีการสมการถดถอยแบบกำลังสองต่ำที่สุด (OLS) ยังเป็นวิธีที่มีผู้เข้าใจผิดและยังใช้กันอยู่ (Aree, 1994) เพื่อแก้ปัญหการทำนายที่ผิดพลาดและจุดอ่อนอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการใช้ OLS กับตัวแปรตามที่มีค่าเป็น 0, 1 นั้น เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี Probit และ Logit เป็นวิธีที่ได้รับ

ความนิยมและใช้กันอย่างกว้างขวาง สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดให้การดำเนินการใด ๆ ประสบความสำเร็จ หรือการยอมรับใด ๆ ก็มีการใช้กันอย่างแพร่หลายเช่นกัน (Capps and Kramer, 1985; Sonka et al., 1989 และ Harper et al., 1990) ค่าที่ได้จากการประมาณโดยใช้ Logit Model ควรจะปรับให้อยู่ในรูปของ Log Likelihood Function เสียก่อนแล้วคำนวณโดยใช้วิธี Maximum Likelihood จึงจะทำให้ค่าที่คำนวณได้มีความสมบูรณ์และอธิบายสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น (Pindyck and Rubinfeld, 1981) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งตัวแปรตามมีค่าเป็น 0, 1 และมีตัวแปรอิสระบางตัวเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ และตัวแปรบางตัวเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ แบบจำลอง (Model) ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการวิเคราะห์ลักษณะนี้คือ Logit Model การใช้ Logit Model เพื่อการวิเคราะห์มีรูปแบบของสมการ ดังนี้

$$Y = \alpha + \beta_1 \text{Age} + \beta_2 \text{Ed} + \beta_3 \text{Num} + \beta_4 \text{Ocu} + \beta_5 \text{ASA} + \beta_6 \text{Land} + \beta_7 \text{Rent} + \beta_8 X_1 + \beta_9 X_2 + \beta_{10} X_3 + \dots + \beta_{22} X_{15} + e \dots \dots \dots (3)$$

โดยที่

$$Y = \text{ตัวแปรตาม ถ้า } = 1 \text{ แสดงว่าไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต}$$

$$\text{ถ้า } = 0 \text{ แสดงว่ายอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต}$$

$$\alpha, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_{22} = \text{ค่าพารามิเตอร์}$$

$$e = \text{ค่าความคลาดเคลื่อน}$$

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ ตัวแปรที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการไม่ยอมรับกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งได้แก่

1. อายุของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง (Age) โดยที่หัวหน้าครัวเรือน หมายถึง ผู้ที่เป็น กำลังหลักในการหารายได้มาให้กับครัวเรือนนั้นๆ และในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variables) ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้อธิบายตัวแปร ตาม เพื่อให้การอธิบายชัดเจนและเป็นไปตามทฤษฎี รายละเอียดเป็นดังนี้

- (1) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 21-30 ปี (D_1); ถ้า $D_1 = 1$ แสดงว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 21-30 ปี ; ถ้า $D_1 = 0$ แสดงว่าอายุ ของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอื่นๆ
- (2) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 31-40 ปี (D_2); ถ้า $D_2 = 1$ แสดงว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ; ถ้า $D_2 = 0$ แสดงว่าอายุ ของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอื่นๆ
- (3) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 41-50 ปี (D_3); ถ้า $D_3 = 1$ แสดงว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 41-50 ปี ; ถ้า $D_3 = 0$ แสดงว่าอายุ ของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอื่นๆ
- (4) อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 51-60 ปี (D_4); ถ้า $D_4 = 1$ แสดงว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 51-60 ปี ; ถ้า $D_4 = 0$ แสดงว่าอายุ ของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอื่นๆ

- (5) อายุของหัวหน้าครัวเรือน > 60 ปี (D_5); ถ้า $D_5 = 1$ แสดงว่าอายุของหัว หน้าครัวเรือน > 60 ปี ; ถ้า $D_5 = 0$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ ในช่วงอื่นๆ

2. ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่ม ตัวอย่าง (Ed) ; ถ้า $= 0$ หมายถึง ไม่มีการศึกษา แต่ ถ้า $= 1, 2, 3, \dots, n$ หมายถึง ใช้เวลาในการศึกษา $1, 2, 3, \dots, n$ ปี

3. จำนวนสมาชิกของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง (Num) มีค่าตั้งแต่ $1, 2, 3, \dots, n$ และมีหน่วยเป็นคน

4. อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง (Ocu) ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variables) ช่วยในการอธิบายเช่นกัน อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมี 5 อาชีพด้วยกัน ได้แก่

- (1) อาชีพเกษตรกรรวม (Agr) ; ถ้า Agr $= 1$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้า ครัวเรือน คือ อาชีพเกษตรกรรวม ; แต่ถ้า Agr $= 0$ แสดงว่า อาชีพ ของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพ เกษตรกรรวม
- (2) อาชีพเกษตรรับราชการ (Gov) ; ถ้า Gov $= 1$ แสดงว่า อาชีพของหัว หน้าครัวเรือน คือ อาชีพรับราชการ; แต่ถ้า Gov $= 0$ แสดงว่า อาชีพ ของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพรับ ราชการ
- (3) อาชีพค้าขาย (Com) ; ถ้า Com $= 1$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัว เรือน คือ อาชีพค้าขาย ; แต่ถ้า Com $= 0$ แสดงว่า อาชีพของหัว หน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพค้าขาย

- (4) อาชีพรับจ้าง (Labor) ; ถ้า $Labor = 1$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน คือ อาชีพรับจ้าง; แต่ถ้า $Labor = 0$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพรับจ้าง
- (5) อาชีพอื่นๆ (Oth) ; ถ้า $Oth = 1$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน คือ อาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่ 4 อาชีพที่กล่าวมาทั้งหมด ; แต่ถ้า $Oth = 0$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนเป็นอาชีพใด อาชีพหนึ่งใน 4 อาชีพที่กล่าวมาทั้งหมด
5. จำนวนเงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนตัวอย่าง (ASA) มีหน่วยเป็นบาทต่อครัวเรือนต่อปี
6. จำนวนที่ดินที่เป็นของตนเองของครัวเรือนตัวอย่าง (Land) มีหน่วยเป็นไร่ต่อครัวเรือน
7. จำนวนที่ดินที่ต้องเช่าของครัวเรือนตัวอย่าง (Rent) มีหน่วยเป็นไร่ต่อครัวเรือน
8. การเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตร (X_1) ; ถ้า $X_1 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตร ; แต่ถ้า $X_1 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตร
9. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตร (X_2) ; ถ้า $X_2 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตรสามารถกู้เงินได้ในปริมาณที่เพียงพอหรือไม่กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตร ; แต่ถ้า $X_2 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตรได้กู้ และปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอกับการลงทุน จึงต้องหาเงินจากแหล่งอื่นเพิ่ม
10. การเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. (X_3) ; ถ้า $X_3 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิก ธ.ก.ส.

; แต่ถ้า $X_3 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิก ธ.ก.ส.

11. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. (X_4) ; ถ้า $X_4 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. สามารถกู้เงินได้ในปริมาณที่เพียงพอหรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ; แต่ถ้า $X_4 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. ได้กู้เงินและปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอกับการลงทุน จึงต้องหาเงินจากแหล่งอื่นเพิ่ม

12. การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_5) ; ถ้า $X_5 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ที่นอกเหนือจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หรือ สหกรณ์การเกษตร หรือ สมาชิก ธ.ก.ส. ; แต่ถ้า $X_5 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ

13. ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_6) มีค่าตั้งแต่ 1,2,3,...,n และมีหน่วยเป็นปี

14. การมีบัญชีเงินฝากธนาคารของครัวเรือนตัวอย่าง (X_7) ; ถ้า $X_7 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างมีบัญชีเงินฝากธนาคารใดธนาคารหนึ่ง ; แต่ถ้า $X_7 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่มีบัญชีเงินฝากธนาคารใดธนาคารหนึ่ง

15. การเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของครัวเรือนตัวอย่าง (X_8) ; ถ้า $X_8 = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต; แต่ถ้า $X_8 = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

16. การทราบข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของครัวเรือนตัวอย่าง(X_9) ; ถ้า $X_9 = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างได้ทราบข้อ

มูลการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเอง ; แต่ถ้า $X_9 = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเอง

17. การทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของครัวเรือนตัวอย่าง(X_{10}) ; ถ้า $X_{10} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างได้ทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเอง ; แต่ถ้า $X_{10} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเอง

18. ถ้าทราบข้อดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแล้วจะเข้าร่วมกลุ่มฯ (X_{11}) ; ถ้า $X_{11} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างหากทราบถึงข้อดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่อการพัฒนาด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ แล้วจะเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ; แต่ถ้า $X_{11} = 0$ แสดงว่า ถึงแม้สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างจะทราบถึงข้อดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตต่อการพัฒนาด้านอาชีพ และด้านอื่น ๆ แล้วยังไม่เข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

19. การไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (X_{12}) ; ถ้า $X_{12} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตก็เพราะว่าไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของกลุ่มฯ ; แต่ถ้า $X_{12} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่ได้มาจากสาเหตุการไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของกลุ่มฯ

20. การทราบว่าหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตคือสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (X_{13}) ; ถ้า $X_{13} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างทราบว่าหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตคือสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ; แต่ถ้า $X_{13} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบว่าหน่วยงานใดที่ดูแลรับผิดชอบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

21. การไม่เข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพราะกลัวเงินจะสูญหาย (X_{14}) ; ถ้า $X_{14} = 1$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่ยอมเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเองเพราะกลัวเงินจะสูญหาย ; แต่ถ้า $X_{14} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่ยอมเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเองไม่ได้มาจากสาเหตุเพราะกลัวเงินจะสูญหาย

22. ความทั่วถึงของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (X_{15}) ; ถ้า $X_{15} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเองทั่วถึงแล้ว ; แต่ถ้า $X_{15} = 0$ แสดงว่าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเองยังไม่ทั่วถึง

6.3 การวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การพิจารณาปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในที่นี้จะพิจารณาในรูปของร้อยละ โดยเปรียบเทียบกับจำนวนตัวอย่างที่ตอบคำถามดังกล่าว

$$PB_i = \frac{NA_i}{NS} \times 100 \quad \dots\dots\dots(4)$$

โดยที่

PB_i = ร้อยละของปัญหาที่ i เมื่อเทียบกับจำนวนตัวอย่างที่ตอบคำถามทั้งหมด

NA_i = จำนวนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ตอบปัญหาที่ i

NS = จำนวนตัวอย่างที่ตอบคำถามทั้งหมด

7. ผลการศึกษา

ผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่แรกเป็นผลการวิเคราะห์ถึงโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนที่สองเป็นผลการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และส่วนที่สามเป็นผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปและปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังต่อไปนี้

7.1 โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

โอกาสที่จะขยายการดำเนินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ถ้าหากจะพิจารณาจากตัวอย่างกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่เก็บรวบรวมมาจำนวน 15 กลุ่ม ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอดอยสะเก็ด จำนวน 5 กลุ่ม อำเภอสารภี จำนวน 6 กลุ่มและกิ่งอำเภอแม่ฮอน จำนวน 4 กลุ่ม โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของแต่ละหมู่บ้าน รายละเอียดดังตารางที่ 1 กล่าวคือ เมื่อพิจารณาเฉพาะในเขตอำเภอดอยสะเก็ดจะเห็นว่า สัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม

ออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพียงร้อยละ 30.41 ของครัวเรือนทั้งหมด ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกครัวเรือนเฉพาะในเขตอำเภอดอยสะเก็ดมีถึงร้อยละ 69.59 ของครัวเรือนทั้งหมด ส่วนในเขตอำเภอสารภีจะเห็นว่า สัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีถึงร้อยละ 56.31 ของครัวเรือนทั้งหมด ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกครัวเรือนเฉพาะในเขตอำเภอสารภีมีถึงร้อยละ 43.69 ของครัวเรือนทั้งหมด และเมื่อพิจารณาในเขตกิ่งอำเภอแม่ฮอนจะเห็นว่า สัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีถึงร้อยละ 65.27 ของครัวเรือนทั้งหมด ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกครัวเรือนเฉพาะในเขตกิ่งอำเภอแม่ฮอนมีเพียงร้อยละ 34.73 ของครัวเรือนทั้งหมด และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในภาพรวมของทั้งหมด จะเห็นว่าสัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตคิดเป็นร้อยละ 48.02 ของครัวเรือนทั้งหมด ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกครัวเรือนในภาพรวมมีถึงร้อยละ 51.98 ของครัวเรือนทั้งหมด

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบสัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด

พื้นที่	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือนที่เป็น สมาชิก (ครัวเรือน)	สัดส่วนครัวเรือน ที่เป็นสมาชิก (ร้อยละ)	โอกาสที่จะขยายการ ดำเนินงาน (ร้อยละ)
อ.ดอยสะเก็ด	901	274	30.41	69.59
บ้านสันตันม่วงเหนือ	115	64	55.65	44.35
บ้านป่าดู่	183	47	25.68	74.32
บ้านป่าไม้แดง	159	80	50.31	49.69
บ้านสันตันดู่	252	30	11.90	88.10
บ้านสันปูเลย	192	53	27.60	72.40
อ.สารภี	776	437	56.31	43.69
บ้านศรีดอนมูล	180	99	55.00	45.00
บ้านสุพรรณ	104	57	54.81	45.19
บ้านสันทรายก้อม	148	42	28.38	71.62
บ้านหัวดง	135	68	50.37	49.63
บ้านปิงหลวง	125	103	82.40	17.60
บ้านหนองแบน	84	68	80.95	19.05
กิ่ง อ.แม่ฮอน	547	357	65.27	34.73
บ้านหัวฝาย	152	119	78.29	21.71
บ้านป่าตัน	185	84	45.41	54.59
บ้านสหกรณ์ 2	157	108	68.79	31.21
บ้านสหกรณ์ 8	53	46	86.79	13.21
รวม	2,224	1,068	48.02	51.98

ที่มา : สสำรวจ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดใน
จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอ	หมู่บ้านทั้งหมด (หมู่บ้าน)	หมู่บ้านที่มี กลุ่มออมทรัพย์ฯ (หมู่บ้าน)	สัดส่วนหมู่บ้าน ที่มีกลุ่มออมทรัพย์ฯ (ร้อยละ)	โอกาสที่จะขยายการ ดำเนินงาน (ร้อยละ)
1. เมืองเชียงใหม่	63	15	23.81	76.19
2. จอมทอง	81	22	27.16	72.84
3. แม่แจ่ม	101	14	13.86	86.14
4. เชียงดาว	70	9	12.86	87.14
5. ดอยสะเก็ด	107	32	29.91	70.09
6. แม่แตง	113	17	15.04	84.96
7. สะเมิง	44	14	31.82	68.18
8. แม่ริม	83	12	14.46	85.54
9. ฝาง	89	21	23.60	76.40
10. แม่เอย	76	30	39.47	60.53
11. พร้าว	100	22	22.00	78.00
12. สันป่าตอง	114	27	23.68	76.32
13. สันกำแพง	93	11	11.83	88.17
14. สันทราย	108	18	16.67	83.33
15. ทางดง	93	17	18.28	81.72
16. ฮอด	58	19	32.76	67.24
17. อมก๋อย	90	13	14.44	85.56
18. ดอยเต่า	40	18	45.00	55.00
19. สารภี	101	37	36.63	63.37
20. เวียงแหง	21	6	28.57	71.43
21. ไชยปราการ	37	7	18.92	81.08
22. แม่วาว	54	10	18.52	81.48
23. กิ่งอำเภอแม่ออน	46	23	50.00	50.00
24. กิ่งอำเภอดอยหล่อ	46	22	47.83	52.17
รวม	1,828	436	23.85	76.15

ที่มา : 1. สำนักงานบริการทะเบียน กรมการปกครอง
2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่

อย่างไรก็ตาม โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในตารางที่ 1 เป็นการพิจารณาโอกาสที่จะขยายให้ทุกครัวเรือนในหมู่บ้านที่มีการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นสมาชิกทั้งหมดมีมาน้อยเพียงใด และเป็นการพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น แต่ถ้าจะพิจารณาว่าโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกหมู่บ้านในพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่สามารถพิจารณาได้ดังตารางที่ 2 จากตารางจะเห็นได้ว่ากิ่งอำเภอแม่ออนมีสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสูงสุตร้อยละ 50.00 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ รองลงมาคือ กิ่งอำเภอดอยหล่อมีสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ร้อยละ 47.83 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ ส่วนอำเภอที่มีสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตน้อยที่สุด คือ อำเภอสันกำแพง มีเพียงร้อยละ 11.83 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ เมื่อพิจารณาในภาพรวมของทั้งจังหวัดจะเห็นได้ว่า จังหวัดเชียงใหม่มีสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ร้อยละ 23.85 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่(ไม่รวมในเขตเทศบาล) ซึ่งถือได้ว่าการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์คิดเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ เพราะฉะนั้นถ้าหากจะพิจารณาถึงโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกหมู่บ้านยังมีอีกมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเขตพื้นที่อำเภอสันกำแพง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แจ่ม อำเภออมก๋อย อำเภอแมริม อำเภอแม่แตง อำเภอหางดง อำเภอแม่วาง และอำเภอไชยปราการ ซึ่งอำเภอต่าง ๆ เหล่านี้มีโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกหมู่บ้านไม่น้อย

กว่าร้อยละ 80.00 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ ส่วนในเขตพื้นที่อำเภอพร้าว อำเภอฝาง อำเภอสันป่าตอง อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอจอมทอง อำเภอเวียงแหง และอำเภอดอยสะเก็ด ซึ่งอำเภอต่าง ๆ เหล่านี้มีโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกหมู่บ้านไม่น้อยกว่าร้อยละ 70.00 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมของทั้งจังหวัดจะเห็นได้ว่า **จังหวัดเชียงใหม่มีโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกหมู่บ้าน สูงถึงร้อยละ 76.15 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่** (ไม่รวมในเขตเทศบาล) ซึ่งถือได้ว่ามีโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ค่อนข้างสูงมาก ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอต่างๆ รวมไปถึงสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ จะต้องเร่งสร้างความเข้าใจให้แก่ละหมู่บ้านได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการออมทรัพย์เพื่อการผลิต และการใช้ประโยชน์จากการออมทรัพย์ ทั้งนี้และทั้งนั้นจะต้องเน้นถึงคุณภาพ จะต้องให้ชาวบ้านเข้าใจหลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างแท้จริง ปัญหาการล้มของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจึงไม่เกิดขึ้น

7.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในพื้นที่ที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในหมู่บ้านของตนเป็นดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ Logit Model โดยวิธี Maximum Likelihood Estimates ของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับการนำเทคโนโลยีการประมงประมงพื้นบ้านมาใช้

กลุ่มกลุ่มยอมรับการนำเทคโนโลยีการประมงประมงพื้นบ้านมาใช้

ตัวแปร (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Error)	ค่าเฉลี่ยค่าสถิติ (T-ratio)	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance Level)
α	4.715160	0.642600	7.338***	0.00000
Labor	0.277488	0.297500	0.933	0.35103
ASA	0.000009	0.000024	0.407	0.68409
Land	-0.085249	0.032850	-2.595***	0.00945
X_1	0.892116	0.461300	1.934**	0.05312
X_2	-1.478840	0.548700	-2.695***	0.00704
X_4	0.787014	0.355300	2.215**	0.02678
X_7	0.490314	0.301800	1.625*	0.10425
X_8	-2.841940	0.355300	-7.998***	0.00000
X_{10}	-1.296890	0.408800	-3.173***	0.00151
X_{11}	-3.164510	0.516500	-6.127***	0.00000
X_{12}	1.378530	0.714100	1.931**	0.05354
X_{15}	0.519396	0.436200	1.191	0.23381

หมายเหตุ : Log-Likelihood

Restricted (Slopes = 0)

-352.55

Chi-Squared (12)

374.02

Significance Level

0.32173E-13

Mc Fadden R^2

0.5304

Probability at mean vector are

0 = 0.25694

1 = 0.74306

*** Significant at $\alpha = 0.01$

** Significant at $\alpha = 0.05$

* Significant at $\alpha = 0.10$

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่

1. จำนวนที่ดินที่เป็นของตนเองของครัวเรือนตัวอย่าง (Land) ซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 0 - 40 ไร่ และค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ -0.085249 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

2. การเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตร (X_1) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.892116 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตร สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

3. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตร (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ -1.478840 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตรแล้วกู้ยืมเงินและปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอกับการลงทุน สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

4. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. (X_3) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.787014 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. แล้วไม่กู้ยืมเงินหรือกู้ยืมเงินและปริมาณเงินกู้เพียงพอกับการลงทุน สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์

เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

5. การมีบัญชีเงินฝากธนาคารของครัวเรือนตัวอย่าง (X_4) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.490314 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดมีบัญชีเงินฝากธนาคารในธนาคารใดธนาคารหนึ่ง สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.10

6. การเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของครัวเรือนตัวอย่าง (X_5) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ -2.841940 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดไม่เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แล้วสมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

7. การทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของครัวเรือนตัวอย่าง (X_{10}) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ -1.296890 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดไม่ทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แล้วสมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

8. ถ้าทราบข้อดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแล้วจะเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์ฯ (X_{11}) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ -3.164510 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดที่ทราบถึงข้อดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแล้ว ยังจะตัดสินใจไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แล้วสมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วม

เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.01

9. การไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (X_{12}) ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าเท่ากับ 1.378530 นั้นหมายความว่า หากครัวเรือนตัวอย่างใดไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แล้วสมาชิกในครัวเรือน ดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05

ส่วนตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่ปรากฏในตารางที่ 4.3 และไม่ได้อธิบายความหมาย เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวไม่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและ ผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพราะค่า T-ratio ที่ได้มีค่าต่ำมาก ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตพื้นที่ศึกษา เป็นการสรุปจากคำถามเปิด ที่ถามสภาพปัญหาจากผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่าในความคิดเห็นของสมาชิก ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของท่านมีปัญหอะไรบ้าง (พิจารณาจากเฉพาะผู้ที่ตอบคำถาม) จากการศึกษาพบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มมีน้อยประมาณร้อยละ 20.00 รองลงมาคือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขาดการประชาสัมพันธ์ประมาณร้อยละ 18.67 ปัญหาสมาชิกไม่เข้าใจหลักการ

ตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่ไม่ปรากฏในตารางที่ 4.3 เนื่องจากเมื่อนำตัวแปรเหล่านั้นมาวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรอิสระที่ปรากฏในตารางที่ 4.3 แล้วจะก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะทำให้ค่าพารามิเตอร์ที่คำนวณได้ขาดคุณสมบัติบางประการ และค่าความแปรปรวนที่ได้จะมีค่าสูงซึ่งมีผลทำให้ค่า T-ratio มีค่าต่ำจนอาจทำให้เกิดการตัดสินใจผิดคิดว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ดังนั้นในการวิเคราะห์ครั้งนี้จึงไม่ได้นำตัวแปรอิสระเหล่านั้นมาวิเคราะห์ร่วมด้วย

7.3 สภาพปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ผลการศึกษาถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการศึกษาที่อยู่ในรูปของคำร้อยละ โดยเปรียบเทียบกับจำนวนตัวอย่างที่ตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาทั้งหมด รายละเอียดตั้งแต่ตารางที่ 4

ดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตประมาณร้อยละ 14.67 ปัญหารัฐบาลไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตประมาณร้อยละ 12.00 ปัญหาเกิดการขัดแย้งกันภายในกลุ่มฯ และไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันประมาณร้อยละ 10.00 ปัญหาขาดการเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบประมาณร้อยละ 6.67 และปัญหากรรมการมีความรู้ในน้อย ขาดความรู้ในเรื่องบัญชีประมาณ ร้อยละ 5.33 ตามลำดับ ยังมีปัญหาอื่นๆอีกแต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนแล้วมีไม่มาก

ตารางที่ 4 ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. เงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มมีน้อย	30	20.00
2. กลุ่มฯขาดการประชาสัมพันธ์	28	18.67
3. สมาชิกไม่เข้าใจหลักการดำเนินงานของกลุ่มฯ	22	14.67
4. รัฐบาลไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงานของกลุ่มฯ	18	12.00
5. เกิดการขัดแย้งกันภายในกลุ่ม ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน	15	10.00
6. ขาดการเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบ	10	6.67
7. กรรมการมีความรู้น้อย ขาดความรู้ในเรื่องบัญชี	8	5.33
8. ขาดการสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐ	8	5.33
9. ผู้กู้และผู้ค้ำไม่เข้าใจระเบียบการกู้ยืมของกลุ่มฯ	5	3.33
10. กลุ่มออมทรัพย์ไม่สามารถแก้ปัญหาให้กับสมาชิกได้	3	2.00
11. ขาดการส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิก	2	1.33
12. สมาชิกมีน้อยเกินไป	1	0.67

ที่มา : สํารวจ

8. สรุป

การศึกษาการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตครั้งนี้ เพื่อต้องการทราบถึงโอกาสที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ดำเนินงานโดยกรรมการพัฒนาชุมชนจะสามารถขยายการดำเนินงานไปได้อีกมากน้อยเพียงใด และต้องการที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต รวมไปถึงการศึกษาถึงปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่ว่ามีอะไรบ้าง จากผลการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่ ถ้าพิจารณาจากหมู่บ้านที่

มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จะเห็นได้ว่าในหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตประมาณร้อยละ 48.02 ดังนั้นโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานให้ทุกครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีถึงร้อยละ 51.98 ของครัวเรือนทั้งหมด หรือถ้าจะพิจารณาถึงโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบทุกหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ (ยกเว้นในเขตเทศบาล) จะเห็นได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่มีสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพียงร้อยละ 23.85 ของหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่(ไม่รวมในเขตเทศบาล) ซึ่งถือได้ว่าการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ เป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะขยายการ

ดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้ครบ
ทุกหมู่บ้านยังมีอีกมากถึงร้อยละ 76.15 ของหมู่บ้าน
ทั้งหมดในพื้นที่ที่ไม่รวมในเขตเทศบาล) ซึ่งถือได้
ว่าโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของกลุ่มออม
ทรัพย์ยังมีค่อนข้างสูงมาก

ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออม
ทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนิน
การ พอสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการถือครองที่ดินที่เป็นของตนเอง
หากครัวเรือนใดไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะ
ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต
2. การเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อการเกษตร
โดยที่ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อ
การเกษตร สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมี
โอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออม
ทรัพย์เพื่อการผลิต
3. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์
การเกษตร หากครัวเรือนใดเป็นสมาชิก
สหกรณ์เพื่อการเกษตรแล้วกู้ยืมเงินและ
ปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอกับการลงทุน
สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะ
ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต
4. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส.
หากครัวเรือนใดเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. แล้ว
ไม่กู้ยืมเงินหรือกู้ยืมเงินและปริมาณเงินกู้
เพียงพอกับการลงทุน สมาชิกในครัว
เรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็น
สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
5. การมีบัญชีเงินฝากธนาคารของครัวเรือน
ตัวอย่าง หากครัวเรือนใดมีบัญชีเงินฝาก

ธนาคารในธนาคารใดธนาคารหนึ่ง
สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะ
ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต

6. การเข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต หากครัวเรือนใด
ไม่เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต แล้วสมาชิกใน
ครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วม
เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
7. การทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต หากครัวเรือนใด
ไม่ทราบหลักการดำเนินงานของกลุ่มออม
ทรัพย์เพื่อการผลิต แล้วสมาชิกในครัว
เรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็น
สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
8. ถ้าทราบข้อดีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
แล้วจะเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์ฯ
หากครัวเรือนใดที่ทราบถึงข้อดีของกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิตแล้วยังจะตัดสินใจ
ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าว
มีโอกาสที่จะไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต
9. การไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะ
กรรมการบริหารของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต หากครัวเรือนใดไม่ไว้วางใจ
ประธานหรือคณะกรรมการบริหารของ
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต แล้ว
สมาชิกในครัวเรือนดังกล่าวมีโอกาสที่จะ
ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต

สำหรับปัญหาที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในเขตพื้นที่ดำเนินการประสบอยู่นั้น มีอยู่ด้วยกันหลายประการ พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการกู้ยืมของสมาชิกกลุ่มฯ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 20.00
2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขาดการประชาสัมพันธ์ทำให้ประชาชนทั่วไปทราบคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 18.67
3. ปัญหาสมาชิกไม่เข้าใจหลักการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 14.67
4. ปัญหารัฐบาลไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 12.00
5. ปัญหาเกิดการขัดแย้งกันภายในกลุ่มออมทรัพย์ฯ และไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 10.00
6. ปัญหาขาดการเอาใจใส่ ดูแล ติดตาม ให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 6.67 และ
7. ปัญหากรรมการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีความรู้ใน และขาดความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง คิดเป็นสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 5.33

9. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นสถาบันการเงินใน

ระดับหมู่บ้าน ที่บริหารงานโดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง และถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขตพื้นที่ชนบท ดังจะเห็นได้จากข้อมูลกลุ่มออมทรัพย์ฯ ในปี 2541 มีจำนวนถึง เป็น 17,728 กลุ่มกระจายทั่ว 75 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) มีจำนวนสมาชิก 1,340,856 คน และเงินสะสมสะสมทั้งหมด 3,107.42 ล้านบาท ซึ่งเงินออมเหล่านี้เป็นเงินที่ประชาชนช่วยกันเก็บออม เพื่อใช้เป็นทุนกู้ยืมในการประกอบอาชีพ ต่าง ๆ ในพื้นที่ชนบท

ดังนั้น ทุกฝ่ายจะต้องให้ร่วมมือ ร่วมใจกันช่วยกันพัฒนา ส่งเสริมให้การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ขยายครอบคลุมพื้นที่ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ซึ่งจะช่วยให้ปริมาณเงินออมที่ประชาชนช่วยกันเก็บออมในเขตพื้นที่ชนบทมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และประชาชนในเขตพื้นที่ชนบทสามารถที่จะกู้ยืมเพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องไปพึ่งพาสถาบันการเงินของเอกชน หรือของรัฐ หรือพึ่งพาเงินกู้จากนายทุนท้องถิ่น ที่มีข้อจำกัดค่อนข้างมาก หากการดำเนินงานดังกล่าวประสบความสำเร็จจะมีผลทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตพื้นที่ชนบทดีขึ้น อย่างไรก็ตามการที่จะมุ่งเน้นการเพิ่มจำนวนกลุ่มออมทรัพย์ฯ แต่เพียงอย่างเดียว เป็นสิ่งที่ต้องพึงระวัง เพราะหากกลุ่มออมทรัพย์มีปริมาณมากแต่ไม่มีคุณภาพ ในที่สุดปัญหาการล้มของกลุ่มออมทรัพย์ฯ จะตามมาอีก ดังนั้นการขยายการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ จะต้องคำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของกลุ่มออมทรัพย์ฯ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นองค์กรประกอบด้วย และศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างยั่งยืน

การที่จะพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินงานได้อย่างยั่งยืนนั้น จะต้องมีการศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่แท้จริงของกลุ่มออมทรัพย์ที่กำลังประสบอยู่ และศึกษาถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการยอมรับกลุ่มออมทรัพย์ว่ามีอะไรบ้าง และพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นๆ และมีความมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งขยายกิจกรรมร่วมกับอื่นๆ เช่น การส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ การจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดที่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมกิจกรรมร่วมกับอื่นๆที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เช่น รัฐควรจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มออมทรัพย์อย่างเพียงพอโดยคิดดอกเบี้ยอัตราที่ต่ำ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบจะต้องติดตามคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมทางด้านบัญชีให้กับคณะกรรมการที่ต้องการขอความช่วยเหลือ ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาและวิจัยเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้มากกว่านี้

บรรณานุกรม

กระทรวงมหาดไทย, กรมการพัฒนาชุมชน, กองส่งเสริมและเผยแพร่. การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. กรุงเทพฯ : หจก.บางกอกบล็อก,มปป.

กิ่งแก้ว อินทว้าง และคนอื่นๆ. การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน, 2532.

_____. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับคุณภาพชีวิตของราษฎรในชนบท : ศึกษาโครงการส่งเสริมการออมทรัพย์เพื่อการผลิตในโครงการก่อสร้างถนนโดยใช้แรงงานเป็นหลัก. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน, 2536.

ชาติชาย มณีกาญจน์. ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการจัดการกองทุนหมุนเวียน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาบริหารระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534.

พรณทิพย์ เพชรมากร และคนอื่นๆ. กลุ่มออมทรัพย์และขบวนการแก้ไขปัญหาย่อยอาศัยคนจนในเมือง : ประสบการณ์ทำงานจากองค์การนานาชาติเพื่อร่วมกันพัฒนา. กรุงเทพฯ : องค์การนานาชาติเพื่อร่วมกันพัฒนา , 2536.

มนูญ สอนเกิด. สภาพและความต้องการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มดีเด่นระดับเขตปี 2539 กับกลุ่มทั่วไป. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน, 2540.

ศิลา ฤทธินิรันดร์. ปัญหาหนี้สินและทางออกของเกษตรกรภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง. วารสารทางใหม่. ฉบับที่ 5 (2532) :16-21.

สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผล,มปป. (เอกสารโรเนียว)

Aree Wiboonpong. Quantitative Methods for Analysis of Factors Influencing Farmers' of Technology. **Agricultural Economics Report No. 37**, Multiple Cropping Centre, Chiang Mai University, 1994.

Capps, O., Jr., and R.A. Karmar. Analysis of Food Stamp Participation Using Qualitative Choice Model. **Amer. J. Agr. Econ.** 67 (1985) : 49-59.

Hanushek, E. A., and J.E. Jackson. **Statistical Methods for Social Scientists**. New York: Academic Press, 1979.

Harper, J.K., M.E. Rister, J.W. Mjelde, B.M. Drees and M.O. Way, Factors Influencing the Adoption of Insect Management Technology. **Amer.J.Agr.Econ.** 72 (1990) : 998-1005.

Judge, G.G, W.E. Griffiths, R.C. Hill and T.C. Lee. **The Theory and Practice of Econometric**. New York : John Wiley and Sons, 1980.

Maddala, G.S. **Limited Dependent and Qualitative Variables in Econometrics**. New York : Cambridge University Press, 1989.

Pindyck, S.R., and D.L. Rubinfeld. **Econometric Model and Econometric Forecast**. Singapore, McGraw-Hill, 1981.